

ÇELİK YAPILAR DERGİSİ

PROJE TANITIM YAZISI HAZIRLAMA YÖNERGESİ

1. Genel

Çelik Yapılar dergisinin her sayısında, Türk mimar ve mühendislerinin emeği ile ortaya çıkan, sektörün ilgisini çekecek, örnek alınabilecek özellikleri olan, özgün detaylar içeren, toplumsal yarar sağlayan projelerin tanıtılması esas alınmaktadır. Her proje için dergide 4 ilâ 6 sayfa ayrılmaktadır. Çelik projeleri için aşağıdaki ölçütler tercih nedeni olmaktadır:

- Çeliğin inşaat, imalat, ekonomi ve mimari tasarım avantajını belirgin olarak göstermesi,
- Mimari, yapısal tasarım ve inşaat kalitesinin yüksek değerde olması ve uluslararası standartlarda yapılmış olması,
- Çelik yapıların çevre, ekonomi ve sosyal sürdürülebilirliği ve döngüsel ekonomiye katkıları,
- Çeliğin imajını yükseltmesi,
- Çelik ve onun çeşitli kullanımına ilişkin bilgilerin yaygınlaştırmasına katkıda bulunması ve çeliğin gelişimine dikkat çekmesi,
- İnşaat sektöründe çeliğin daha çok kullanılması yönünde kullanıcıları, mimarları ve mühendisleri özendirme, çelik sanayinin daha rekabetçi olmasına katkıda bulunması.

2. Proje Künyesi

Proje künyesinde aşağıdaki bilgilerden uygun olanların mümkün olduğunca tamamlanması, bu hazırlıklar yapılırken projenin hayata geçirilmesinde rol alan paydaşların bilgilendirilmesi gerekir.

Proje Adı:

Yapı Türü: [*Yapı türünün belirlenmesinde Ek-1'deki tipolojiden yararlanılabilir.*]

Başlangıç Tarihi:

Durum: [*Burada projenin tamamlandığı, kullanılmaya başlandığı tarih belirtilir. Aşamalı bir proje ise, hangi aşamasının tamamlandığı belirtilir.*]

İnşaat Alanı:

Yer:

İş Veren / Yatırımcı:

Ana Yüklenici:

Çelik Yüklenicisi:

Çelik Tonajı: [*Çelik yapı ise projede kullanılan toplam çelik tonajı belirtilir.*]

Mimarlık: [*Projeyi hazırlayan mimarlık şirketi ile mimarı ve mimarlık ekibi yer alır.*]

Danışman: [*Varsa danışman ve/veya müşavirlik firması belirtilir.*]

Mühendislik: [*Statik mühendislik firması.*]

Mekanik:

Yangın Mühendisliği: [*Yapının tipine bağlı olarak, varsa yangın mühendisi veya danışmanı belirtilir. Eğer danışmanlık alındıysa, Yangın Mühendisliği yerine Yangın Danışmanlığı yazılır.*]

Elektrik:

3. Yazarın İsmi

Aşağıda belirtilen mimari, mühendislik, çelik imalatı gibi bölümler ayrı ayrı kişiler tarafından kaleme alındığı takdirde, o bölümü hazırlayanın ismi hazırladığı bölümün başlangıcında aşağıdaki örnekte ve açıklamasında belirtildiği şekilde yazılır.

Eray Aydemir (*)
TUCSA Genel Yayın Yönetmeni ()**

(*) **Eray Aydemir** (İsimle birlikte akademik veya mesleki unvanı yazılır. Örneğin “**Doç. Dr.** Eray Aydemir” veya “Eray Aydemir **Makina Yük. Müh.**” Diploma ile alınan meslek unvanına ilave diploma ile alınmış ikinci unvan da “Eray Aydemir **Makina Müh. ve Kaynak Müh.**” gibi eklenebilir.)

(*) **TUCSA Genel Yayın Yönetmeni** (Bağlı olduğu kurum ve/veya görevi eklenebilir.)

4. Mimari Açıklama

Bu bölüm, projenin mimari tasarımını ve müşavirliğini yapan mimar tarafından kaleme alınır. Projenin mimarlık raporunda yer alan tüm bilgiler belirtilmesi istenen bu bölümde, projeyi etkileyen ortam ve çevre koşulları ve projeye esas fonksiyonlar tanımlanır. Bununla birlikte, özgün çözümleri de içeren mimari konsept açıklanır. Bunlar açıklanırken, yapıların dayanıklılığı / dirençliliği (resilience) ile çevre, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliği gibi hususlar, eğer tasarımda kullanıldıysa dijitalleşme, yapı bilgi modellemesi (BIM), yapay zekâ (artificial intelligence), artırılmış gerçeklik (augmented / virtual reality) gibi hususlar hakkında da bilgi verilir.

Mimari tasarımın yanında yapının taşıyıcı sisteminin, “sistem tasarımı ilkelerine ve önerilen sistem bileşenlerine” uygun ve çelik malzemenin özellikleri ve olanakları ile uyumluluğu belirtilebilir. Çatı ve cephe kaplamaları ile diğer önemli mimari öğeler de açıklanır. Çelik yapılar için, çelik ve onun çeşitli kullanımlarına ilişkin bilgiler ile çeliğin sağladığı avantajlara ve gelişimine dikkat çekilmesi yerinde olacaktır. Bununla birlikte, bu projeyi diğer projelerden farklı kılan özellikleri / üstünlükleri de vurgulanmalıdır. Yapıyı Yeşil Bina kriterleri açısından da değerlendirmekte yarar olabilir.

Genel değerlendirme kapsamında inşaat süreci hakkında da bilgi verilir: Örneğin karar süreci, konsept ve uygulama projeleri, malzeme, imalat, yapım (saha montajı ve inşaat) ve denetim süreçleri hakkında özet bilgi verilir. Görseller ve mimari detaylar, aşağıda madde 7 uyarınca hazırlanır.

5. Mühendislik Açıklaması

Kullanılan yönetmelikler, standartlar ile taşıyıcı sistemin matematik modeli, taşıyıcı sistem planı ve ana taşıyıcı sistemin tasarım ve kesit hesaplarını nasıl yapıldığına dair bilgi verilir. Burada taşıyıcı sistem ve malzeme seçimi konusundaki sınırlamalar ve tercihler belirtilir. BIM kullanılmış veya kullanılmamış olmasına göre yaşam döngüsü analizi hakkında da bilgi verilir. Eğer yapılmışsa, yaşam döngüsü içinde bakım onarım planlamasından da bahsedilebilir.

Statik mühendislik ve müşavirlik hizmetlerinden bahsedilirken, aynı zamanda yangın, mekanik ve elektrik mühendislikleri açısından da açıklamalar yararlı olacaktır. Varsa, tasarım ile sağlanan enerji tasarrufu, ısı ses ve su yalıtımı konusunda dikkati çeken hususlar ve kullanılan kriterler belirtilebilir. Görseller ve imalat detayları, aşağıda 9. (Görseller) maddesinde belirtilen esaslar uyarınca hazırlanır.

6. Çelik İmalatı

Çelik imalatı için istenen Uygulama Sınıfı (EXC) ile çelik yüklenicisinin sahip olduğu EXC belgesi ile uygulanan ön imalat, imalat ve yüzey koruma yöntemleri hakkında bilgi verilir. Ayrıca, imalat resimlerinin hazırlanmasına ilişkin bilgi de paylaşılabilir.

İmalat sırasında kalite kontrol ile birlikte, dikkat çekici ayrıntılar da burada açıklanmalıdır. İmalatın süresi, paketleme ve sevkiyat hakkında da bilgi eklenmesinde yarar olabilir. Kalite güvence ve kalite kontrol sistemi ile malzemenin izlenebilirliği hakkında da bilgi verilmelidir. Boya ve/veya galvaniz konusu da burada açıklanabilir.

İmalat konusunda kullanılan yapay zeka, robot vb. yöntemler hakkında da bilgi verilmesi tercih edilir. Bu süreçte meydana gelen önemli gelişmeler de bu kapsamda anlatılabilir.

7. Saha Montajı ve İnşaat

Saha montajı ile ilgili ilginç ve mühendislik hizmetleri açısından önemli hususlar burada açıklanır. Montaj sırası ve esasları ile şantiyede karşılaşılan önemli olaylar hakkında da bilgi verilebilir. Varsa, şantiye stok planlaması ve şantiyede kurulan atölyelerden de bahsetmekte yarar olabilir. Burada kayda değer bir iş güvenliği konusu varsa belirtilebilir. Örneğin Nissibi Köprüsünde hiç ölümlü ve sakatlanmaya neden olacak kaza yaşanmamış olması gibi önemli haber niteliği taşıyan bilgiler paylaşılabilir. Ayrıca, sürdürülebilirlik konusunda alınan dikkat çekici önlemlerden de burada bahsedilebilir.

8. Denetim

Yasal olarak görevlendirilen yapı denetim kuruluşları dışında, tasarımın, malzemenin, imalatın ve montajın kalite kontrolü hakkında dikkat çekici bilgiler paylaşılabilir.

9. Görseller

a. **Fotoğraf ve çizimler.** Sayfa tasarımının kalitesini arttırmak için mümkün olduğu kadar fazla sayıda ve yüksek çözünürlüklü (en az 300 dpi) fotoğraf ve çizimler yazıdan ayrı olarak Yayın Yönetmenine iletilmelidir. Görseller projenin çeşitli sayfalarını yansıtmalıdır.

b. **Detaylar.** Ülkemizde maalesef detay çözümleri yeterince paylaşılmamaktadır. Çelik yapıların yaygınlaştırılması için şart olan bu husus göz önüne alınarak, mimari ve mühendislik açısından detayların proje tanıtım sayfasında yer alması da çok önemlidir. Bu nedenle özgün detaylara özel önem verilmelidir. Yazar, detayların hangi yazı ve/veya görselle birlikte kullanılmasına ilişkin önerilerini bildirebilir. Bu husus tasarım esnasında görsel ve çizimlerin grafik yeterliliklerine ve genel tasarım konseptine göre mümkün olduğunca dikkate alınır.

10. Tasarım

Grafik tasarımı tamamlanan proje sayfasının baskı kopyası, proje sahibine matbaaya gönderilmeden önce yalnızca yazı kontrolü için yazara gönderilir. Yazım hataları / minör değişiklikler baskıdan önce yapılır, ancak tasarıma ilişkin değişiklik önerileri ile son kontrole gönderilen metnin bir kısmının ya da tamamının değiştirilmesi talepleri, zaman bağılı olarak uygulanamayabilir. Bundan dolayı yayın grubu sorumlu tutulamaz.